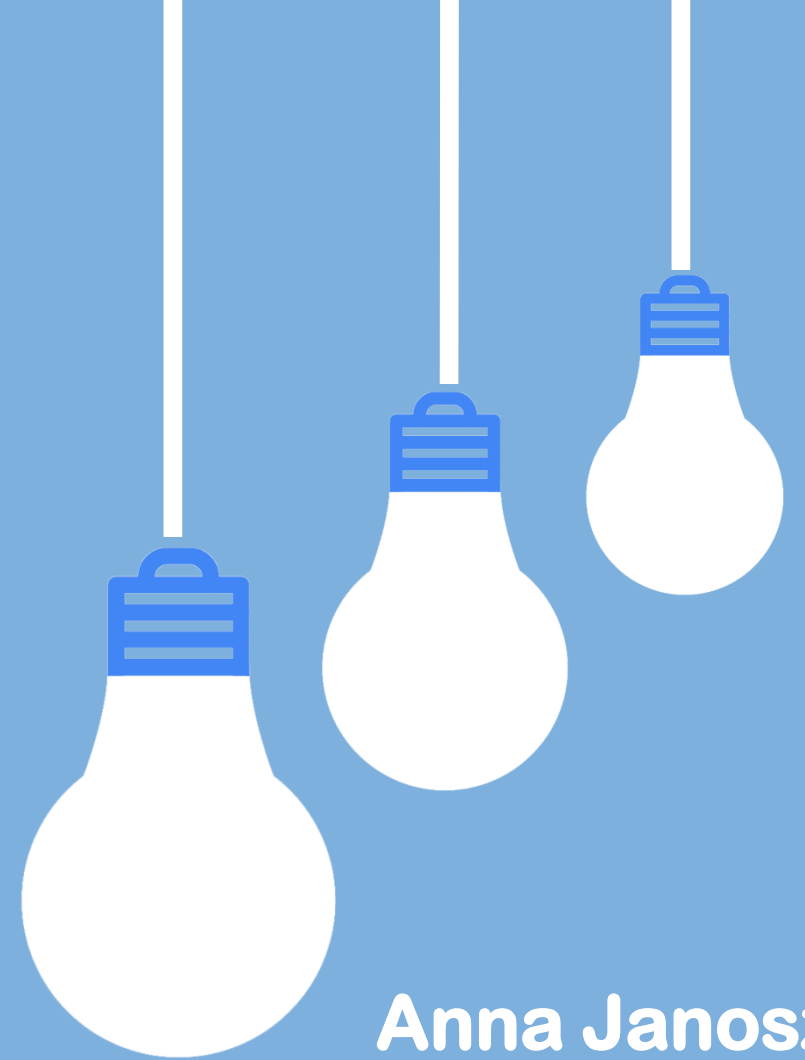

Zmiany dla uczestników hurtowego ryнку energii w świetle Dyrektywy MIFID II – ewolucja czy rewolucja?

Anna Janosz
iLawEnergy.pl

GENEZA

Zwiększenie obrotu w systemach regulowanych: utworzenie nowej kategorii platform służących do obrotu instrumentami pochodnymi.

Rozszerzenie definicji firmy inwestycyjnej, aby uwzględnić firmy prowadzące obrót towarowymi instrumentami pochodnymi jako działalność finansową.

Zaostrzenie i zharmonizowanie sankcji oraz zapewnienie skutecznej współpracy między odpowiednimi organami nadzorczyymi.

WPROWADZENIE

12.06.2014r.
opublikowanie
w Dzienniku
Urzędowym UE
MIFID II i MIFIR

Wydanie
projektów aktów
delegowanych
RTS/ ITS

3.07.2017r.
termin
implementacji
MIFID II do
prawa krajowego

3.01.2018r.
data rozpoczęcia
stosowania
pakietu MIFID II
i MIFIR

2014

2015

2016

2017

2018

ZASADNICZE KIERUNKI ZMIAN

1

Ograniczanie katalogu wyłączeń (rozszerzenie krąg podmiotów objętych regulacją także na spółki energetyczne)

2

Zmiana definicji instrumentu finansowego (rozszerzenie katalogu instrumentów finansowych w stosunku do MIFID I)

3

Zmiany w zakresie organizacji systemów obrotu

4

Zmiany w zakresie nadzoru nad rynkiem – zwiększenie roli KNF

5

Transpozycja MIFID II do krajowego porządku prawnego

I. ZAKRES STOSOWANIA

Czy MIFID II ma zastosowanie do spółek energetycznych?

MIFID II ma zastosowanie do firm świadczących usługi inwestycyjne lub prowadzących działalność inwestycyjną.

Ocena czy spółka energetyczna podlega regulacjom MIFID II wymaga szczegółowej analizy przedmiotu działalności, w tym określenia rozmiaru prowadzonej działalności spekulacyjnej.

Czy firma wykonuje usługi inwestycyjne opisane szczegółowo w załączniku I **sekcja A** do MIFID II w odniesieniu do co najmniej jednego instrumentu finansowego wymienionego w załączniku I **sekcja C** do MIFID II ?

TAK

NIE

Czy firma podlega pod któreś z włączeń określonych w art. 2 MIFID II ?

TAK

NIE

Firma nie podlega pod MIFID II

Firma podlega pod MIFID II w ograniczonym zakresie (w tym m.in. w zakresie limitów pozycji i raportowania pozycji).

Firma podlega pod MIFID II w pełnym zakresie (w tym m.in. pod obowiązek posiadania zezwolenia KNF na prowadzenie działalności maklerskiej).

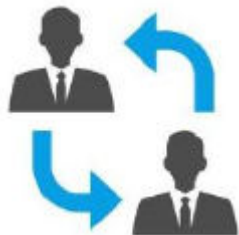
WYŁĄCZENIA STOSOWANIA

Art. 2 MIFID II określa wyczerpujący katalog wyłączeń pozwalający uniknąć pełnego stosowania MIFID II.

Przykładowe wyłączenia spod obowiązku stosowania MIFID II, z których mogą skorzystać spółki energetyczne:

WYŁĄCZENIE DLA DZIAŁANOŚCI WEWNĄTRZGRUPOWEJ

MIFID II nie ma zastosowania do podmiotów, które świadczą usługi inwestycyjne **wyłącznie na rzecz swoich przedsiębiorstw dominujących**, swoich przedsiębiorstw zależnych lub innych przedsiębiorstw zależnych swoich przedsiębiorstw dominujących.

WYŁĄCZENIE DLA SPÓŁEK PROWADZĄCYCH OBÓRT KLASYCZNYMI INSTRUMENTAMI

MIFID II nie ma zastosowania do podmiotów **zawierających na własny rachunek transakcje na instrumentach finansowych innych niż towarowe instrumenty pochodne lub uprawnienia do emisji i ich instrumenty pochodne**, i które nie świadczą jakiegokolwiek innych usług inwestycyjnych lub nie prowadzą jakiegokolwiek innej działalności inwestycyjnej polegającej na inwestowaniu w instrumenty finansowe inne niż towarowe instrumenty pochodne, uprawnienia do emisji lub ich instrumenty pochodne chyba że osoby te:

- są animatorami rynku,
- są członkami lub uczestnikami rynku regulowanego lub MTF lub mają bezpośredni dostęp elektroniczny do systemu obrotu, lub + hedging
- stosują technikę handlu algorytmicznego o wysokiej częstotliwości, lub
- zawierają transakcje na własny rachunek wykonując zlecenia klientów.

WYŁĄCZENIE DLA DZIAŁALNOŚCI DODATKOWEJ

MIFID II nie ma zastosowania do podmiotów:

- **zawierających na własny rachunek transakcje na towarowych instrumentach pochodnych lub uprawnieniach do emisji lub ich instrumentach pochodnych**, w tym animatorów rynku, z wyłączeniem osób, które zawierają transakcje na własny rachunek wykonując zlecenia klientów oraz
- **świadczących usługi inwestycyjne, inne niż zawieranie transakcji na własny rachunek**, na towarowych instrumentach pochodnych lub uprawnieniach do emisji lub ich instrumentach pochodnych na rzecz swoich klientów lub dostawców w ramach głównego zakresu ich działalności;
pod warunkiem że:
 - we wszystkich powyższych przypadkach indywidualnie i zbiorczo, z punktu widzenia grupy jest to działalność dodatkowa względem głównego zakresu ich działalności oraz że główny zakres działalności nie polega na świadczeniu usług inwestycyjnych, czy prowadzeniu działalności bankowej, bądź na działaniu w charakterze animatora rynku w odniesieniu do towarowych instrumentów pochodnych,
 - osoby te nie stosują techniki handlu algorytmicznego o wysokiej częstotliwości, oraz
 - osoby te corocznie powiadamiają KNF o korzystaniu z tego wyłączenia.

ZWOLNIENIE NA PODSTAWIE RTS 20

RTS 20 określa kryteria umożliwiające odpowiedź na pytanie: **Czy działalność danego podmiotu w zakresie instrumentów finansowych jest uznawana za dodatkową względem głównej zakresu działalności tego podmiotu?** Wyniki testów pozwalają określić rozmiar działalności w zakresie towarowych instrumentów pochodnych, uprawnień do emisji i związanych z nimi instrumentów pochodnych, jaką te osoby mogą prowadzić bez zezwolenia.

TEST „DZIAŁALNOŚCI DODATKOWEJ”

Test udziału w rynku

służy porównaniu rozmiaru działalności transakcyjnej danej osoby z ogólną działalnością transakcyjną w ramach UE w danej kategorii aktywów.

Test działalności głównej

służy ustaleniu, czy działalność transakcyjna dotycząca towarowych instrumentów pochodnych prowadzona w celu innym niż zabezpieczenie stanowi mniejszość w ramach działalności na poziomie grupy.

Możliwość skorzystania ze zwolnienia od dnia 3.01.2018r. pociąga za sobą konieczność przeprowadzenia obliczeń za lata 2015, 2016 i 2017r. Osiągnięcie wyników **poniżej progów określonych w RTS 20** oznacza możliwość prowadzenia działalności handlowej bez konieczności ubiegania się o zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej.

II. ZMIANA DEFINICJI INSTRUMENTU FINANSOWEGO

MIFID II **rozszerza** katalog instrumentów finansowych w stosunku do MIFID I oraz Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Od dnia 3 stycznia 2018 r. wszelkie kontrakty dotyczące uprawnień do emisji CO₂ (w tym transakcje SPOT) będą stanowić instrumenty finansowe.

MIFID II modyfikuje także kryteria uznania za instrumenty finansowe towarowych kontraktów pochodnych wymienionych w sekcji C6, C7 i C10 Załącznika I.

Modyfikacja polega na wprowadzeniu nowej kategorii rynku tzw. OTF (obok funkcjonujących aktualnie rynków regulowanych i MTF) oraz uznaniu (zgodnie z sekcją C6) za instrumenty finansowe **rozliczanych fizycznie kontraktów pochodnych** dotyczących towarów będących przedmiotem obrotu na OTF za wyjątkiem kontraktów podlegających tzw. *REMIT carve-out*.

Zmianie ulegną również opisane w rozporządzeniu 1287/2006 przesłanki uznania kontraktu za „wykazujący właściwości innych pochodnych instrumentów finansowych” w rozumieniu sekcji C6 i C10 Załącznika I do MIFID II.

WYŁĄCZENIE REMIT – CARVE OUT

Definicja instrumentów finansowych określona w sekcji C6 Załącznika nr I do MIFID II nie obejmuje swoim zakresem kontraktów będących **przedmiotem obrotu na OTF rozliczanych poprzez fizyczną dostawę dotyczących produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym** zgodnie z Rozporządzeniem REMIT.

Zatem zawierane na OTF transakcje dotyczące energii elektrycznej i gazu ziemnego stanowiące produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym w świetle Rozporządzenia REMIT nie są brane pod uwagę przy obliczaniu rozmiarów działalności handlowej danego podmiotu na potrzeby zwolnień zgodnie z RTS 20.

Kontrakty te nie podlegają wymogom związanym z obrotem instrumentami finansowymi zgodnie z MIFID II.

III. ZMIANY W ORGANIZACJI SYSTEMÓW OBROTU

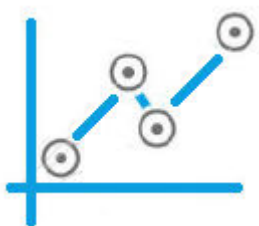

CEL: „Zapewnienie, by obrót instrumentami finansowymi był w największym możliwym stopniu w ramach zorganizowanych systemów obrotu i by wszystkie takie systemy były odpowiednio regulowane.” (pkt 6 Preambuły Rozporządzenia MIFIR)

WPŁYW MIFID II NA STATUS RYNKÓW TGE S.A.

TGE S.A. stoi przed koniecznością dostosowania prowadzonej działalności do wymogów wynikających z MIFID II w celu zachowania konkurencyjnej pozycji wobec innych europejskich giełd.

Propozycje TGE S.A. w zakresie organizacji rynków TGE po 3 stycznia 2018r.

utworzenie Zorganizowanej Platformy Obrotu OTF

+

- utrzymanie dotychczasowej płynności obrotu,
- zapewnienie ciągłości w procesie zawierania transakcji,
- uniknięcie przez uczestników części obostrzeń wynikających z MIFID II,
- możliwość skorzystania przez uczestników rynku z REMIT carve –out (kontrakty forward na energię elektryczną nie będą instrumentami finansowymi – ich wartość nie będzie podlegała uwzględnieniu przy obliczeniach rozmiaru działalności według RTS 20).

-

- ryzyko legislacyjne - brak pewności prawnej uczestników rynku w zakresie powstania OTF do 3 stycznia 2018 r.,
- możliwość wystąpienia przez TGE S.A. o zezwolenie na prowadzenie Zorganizowanej Platformy Obrotu OTF dopiero po transpozycji MIFID II do krajowego porządku prawnego,
- wątpliwości co do możliwości przeniesienia transakcji zawartych na RTT TGE przed 3.01.2018r. z terminem wykonania po 3 stycznia 2018 r. na OTF.

rozszerzenie oferty Rynku Instrumentów Finansowych o instrumenty finansowe na gaz i energię elektryczną z fizyczną dostawą

+

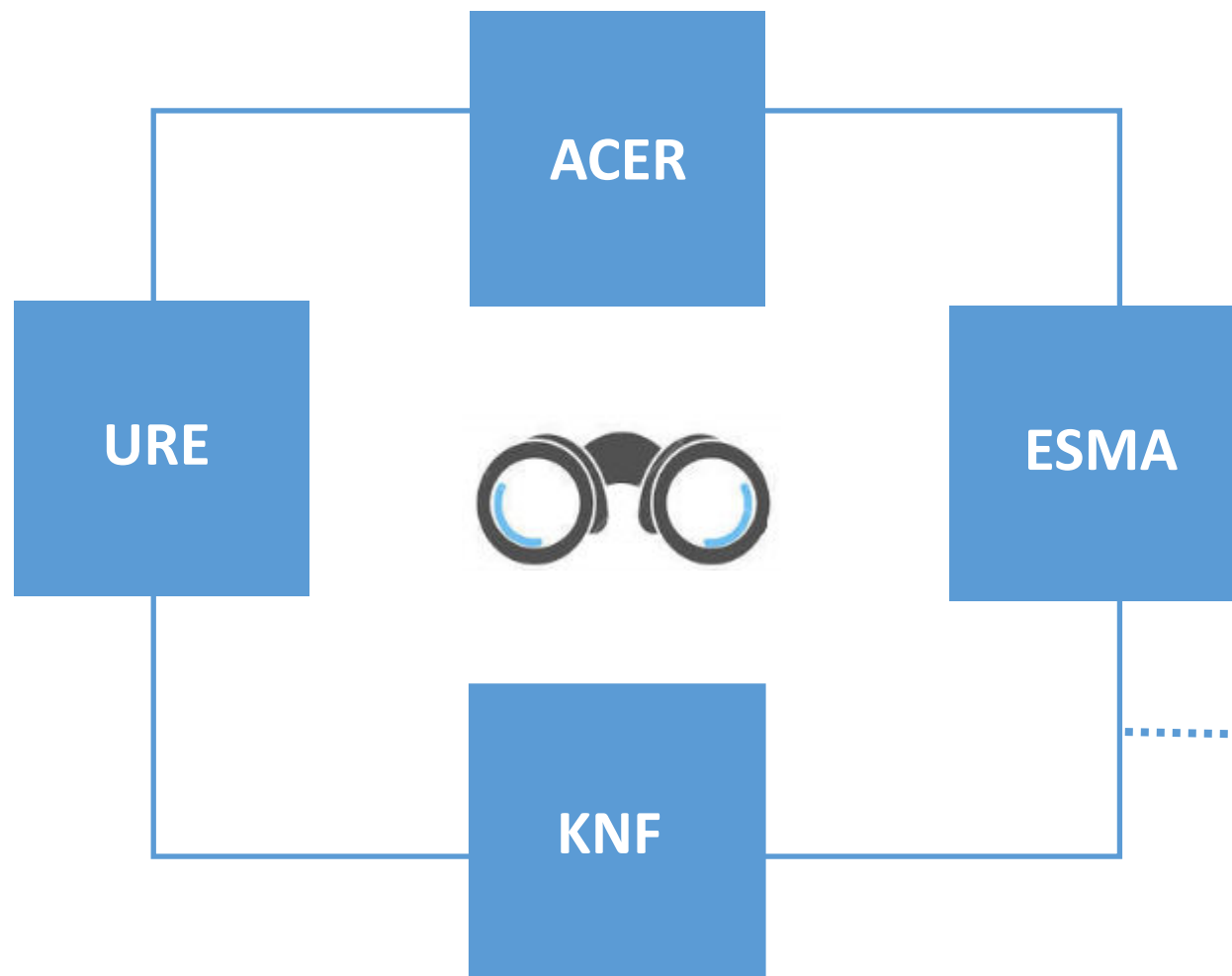
- wprowadzenie na RIF kontraktów analogicznych do kontraktu forward na energię elektryczną i gaz z fizyczną dostawą.

-

- wyższe koszty związane z prowadzeniem działalności handlowej na RIF (koszty zabezpieczenia, koszty rozliczania transakcji w IRGIT).

V. NADZÓR NAD RYNKIEM ENERGII

Zwiększenie roli KNF poprzez przyznanie uprawnień do:

- występowania z żądaniem o wyjaśnienia dotyczące podstawy do skorzystania ze zwolnienia z tytułu „działalności dodatkowej” .
- ustalania limitów otwartych pozycji dla towarowych instrumentów pochodnych,
- nakazania zmniejszenia wielkości otwartych pozycji w zakresie towarowych instrumentów pochodnych lub zakazania zawierania transakcji w zakresie określonego towarowego instrumentu pochodnego,

VI. TRANSPOZYCJA MIFID II DO POLSKIEGO PORZĄDKU PRAWNEGO

Pakiet legislacyjny MIFID II + MIFIR

Dyrektywa MIFID II wymaga implementacji do krajowego porządku prawnego.

- Termin publikacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania dyrektywy MiFID II upływa w dniu 3 lipca 2017 r.
- Prowadzone są prace legislacyjne - projekt ustawy o zmianie Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (<http://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12296100>)

Rozporządzenie MIFIR wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

- Zgodnie z regulacją zawartą w art. 55 rozporządzenia MiFIR, rozporządzenie to stosować się będzie, co do zasady, od dnia 3 stycznia 2018 r.

Celem projektu Ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (UC86) jest dokonanie niezbędnych zmian krajowego porządku prawnego w implementacji Dyrektywy MIFID II oraz zapewnienia stosowania Rozporządzenia MIFIR.

WĄTPLIWOŚCI INTERPRETACYJNE

W toku prac legislacyjnych mających na celu implementację MIFID II do krajowego porządku prawnego zainteresowane podmioty (w tym m.in.: Giełda Papierów Wartościowych, Towarowa Giełda Energii, Urząd Regulacji Energetyki, Towarzystwo Obrotu Energia, Izba Domów Maklerskich) zgłosiły wątpliwości interpretacyjne oraz propozycje zmian do projektu Ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (UC86).

Liczba zgłoszonych uwag - **726**

Ujednolicenie terminologii projektu ustawy z MIFID II, w szczególności w zakresie definicji legalnych: instrumentu finansowego, towarowych instrumentów pochodnych, zestawiania zleceń, handlu algorytmicznego.

Wprowadzenie przepisów przejściowych oraz określenie daty wejścia w życie ustawy umożliwiającej złożenie wniosku o prowadzenie zorganizowanej platformy obrotu oraz otrzymanie zezwolenia na taką działalność przed 3.01.2018r.

Doprecyzowanie kwestii (terminu) corocznej notyfikacji do KNF w zakresie zamiaru korzystania z wyłączenia, z uwagi, iż działalność ma charakter dodatkowy względem głównego zakresu ich działalności.

Uregulowanie kwestii kontraktów zawartych pod obecnym reżimem prawnym funkcjonowania TGE, które będą realizowane już w nowym stanie prawnym tj. po dniu 3.01.2018r. w sposób zapewniający poszanowanie bezpieczeństwa obrotu i interesów uczestników rynku.

ODDZIAŁYWANIE MIFID II NA RYNEK ENERGII – PODSUMOWANIE

- MIFID II poprzez **ograniczenie katalogu wyłączeń** rozszerza krąg podmiotów objętych regulacją także na spółki energetyczne.
- MIFID II **rozszerza katalog instrumentów finansowych w stosunku do MIFID I**, zmienia definicję instrumentu finansowego poprzez objęcie jej zakresem m.in. transakcji dot. uprawnień do emisji CO₂.
- MIFID II ogranicza obrót instrumentami finansowymi na rynku OTC poprzez **wzmocnienie roli rynków regulowanych oraz zorganizowanych systemów obrotu**, w tym wprowadza nowy rodzaj platformy obrotu – OTF (*Organised Trading Facility*).
- Zmiany związane z MIFID II zwiększają rolę **KNF** w nadzorze nad rynkiem energetycznym.

LawEnergy.pl

Anna Janosz

Kontakt: anna.janosz@ilawenergy.pl

Prezentacja ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi porady prawnej, konsultacji lub opinii prawnej, ani nie może być traktowana jako świadczenie pomocy prawnej w jakiegokolwiek formie. Zespół iLawEnergy nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystanie informacji w niej zawartych.